

KUR'ÂN-I KERÎM

Hocam bugünkü konumuzu söylemeden önce acaba şöyle bir ipucu versem: “Yaratan Rabbi’nin adıyla oku”.

Bugün Kur’ân-ı Kerîm’i konuşacağız. Önemini konuşacağız. Özelliklerinden bahsedeceğiz. Emir ve yasaklarından söz edeceğiz. Hocam “Yaratan Rabbi’nin adıyla oku” derken işaret edilen nedir?

Aslına bakarsan önce şunu söylemeliyim ki Kur’an için konuşabilmek bir had meselesidir. Mevlânâ Hazretleri’nin buyurduğu gibi; hakîkatini anlamaya ve anlatmaya çalışsak, burada ne ben kalırım, ne sen kalırsın, ne de bu stüdyo kalır. Biz kendi küçücük idrakimizle, “O örtüsüne bürüneni, müderrisi” açmaya çalışacağız inşallah.

Şuradan başlayalım; Allahu Azîmüştan, ezel âleminde bize bir tek soru sordu. Yani ruhlar yaratılıp, onlara akıl verildiği zaman, Allahu Azîmüştan bize “Ben sizin

Rabbiniz değil miyim?” dedi. Dikkat edersen, “Ben sizin Allah’ınız değil miyim” demedi, “İlâhınız, taptığınız değil miyim” demedi, “Rahmânınız, aşkınız değil miyim” demedi. Ne dedi? “Öğretmeniniz miyim” dedi. Öyleyse bu âlemde, her gördüğümüz, her duyduğumuz ile bir şey idrak etmemiz Allah’ın lütfuyudur. Yani Allah bu âlemde her şey ile bize bir şey öğretir. Önce mürşitten öğretir, taştan, topraktan öğretir; dosttan, düşmandan öğretir, her yerden öğreten yalnız Allah’tır. Ezelde biz buna “*Beli*” dedik, buraya gelince unuttuk. Mademki her yerden öğreneceğiz, idrakimizi açacağız, hayvan olarak kalmayıp idrak sahibi olacağız, o zaman bütün yaratılmışlarda Allah’ın isimlerini ve yapının yaptırının Allah olduğunu idrak etme seviyesine ermemiz lâzım. İşte “*Oku*” bu demektir. Yaratılmış olan her yerde beni oku, beni gör, beni anla ve her yerden ve her şeyden sana bir şey öğrettiğimi idrak et demektir.

Allahu Azîmüştan Peygamber Efendimiz’in şeklen okuma yazma bilmediğini biliyordu. Onun her şeyi bildiğini de biliyordu. Onun ilmi ümmîydi. Ümmî demek, ilmi ümmî demek; okuma yazmaya ihtiyaç duymadan ezelden bilgili demektir. Zîra onun nefsi ve akli Allah’a raptolduğu için bilgiye kendinden bir şey katmaz. İşte onun için derler ki, bir mürşit bulacaksın ümmîsini bul, araya kendi aklını sokmasın. Peygamber böyle bir mürşittir. Bütün mürşitlerin en mükemmelidir.

Kur'an'dan bahsedeceğimiz haddimiz olmayarak, Kur'an, Peygamber'in hakikatidir. Dolayısıyla Allah nasip ederse, ikisinden beraber bahsedeceğimiz inşallah. Bütün hakikî insanlar kâmilidir ama Peygamber ekmeldir. Çünkü Peygamber, Allah'ın zâtının, sonsuz birliğinin, ahadiyetinin aynadaki aksi gibidir. Kendisi dışıyla halk, içiyle Hak'tır. Dışıyla kesret (çokluk) içiyle vahdettir (birlik). Dolayısıyla Kur'an'ın "Oku" diye başlaması Allah'ın "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" sözünün bu âlemde tekrarı gibidir. Şimdi buradan bakarsak, önce Kur'an nedir, onun üzerinde duralım.

Lütfen. Kur'an nedir? Sözlük mânâsından da giderek açıklayalım biraz.

Kur'an; 'kıraat', okumaktan geliyor. Yani okumak, mutlaka her yerde Allah'ı okumaktır. Kur'an, âyet denen ve yaratılmışlara ait hakikatleri birleştiren bir cem kitabıdır. Kur'an iki türlü idrak edilir: Bir Furkan olarak, bir de Kur'an olarak. Kur'an Furkan'dan farklıdır. Kur'an'ın kelime anlamı da cem eden, birleştiren, farklılıkları bir eden demektir. Burası çok önemli, farklılıkları bir ettiğimiz zaman vicdan sahibi oluruz. Vicdanın bir anlamı da budur. Yani farklılığa fark yönünden baktıktan sonra asıl onu birlik yönünden görmeye başlarsak o zaman vicdan sahibi oluruz. Yaratıcının, ne maksatla onu yarattığını idrak edersek vicdan sahibi oluruz.

Şimdi bu bakış açısından bakarsak Kur'an'ın hem kıraat, okumak hem de aynı zamanda cem etmek birleştirmek anlamına gelen iki kısmı var. Allah'ın lütfettiği diğer bütün kitaplar Furkan'dır. Yani şeriat anlatırlar; bu iyidir, bu kötüdür, bu yanlıştır, bu doğrudur der, fark anlatırlar. Kur'an'da ise âyet, doğruyu ve yanlışı ayırdıktan sonra ama hepsi Allah'tandır diye devam eder. Hepsi Allah'tandır yani her şeyi birleyen, olaylara kendi yönünden değil, yukarıdan yani bütün yönlerden bakmayı öğreten, cem eden Kur'an'dır. Onun için diğer kitaplarla hem aynıdır, hem de çok farklıdır.

Hocam, en önemli özelliği tabii hiç tahribata uğramaması ve kıyâmete kadar da Allah tarafından korunacak olması. Bu zannediyorum ki, diğer kutsal kitaplardan ayrılan en önemli özelliği olsa gerek.

Birkaç çok önemli özelliğin en başında buyurduğunuz gibi bu geliyor. Hakikaten Kur'an hiç değiştirilmemiştir. Hatta Almanya'da, Kur'an-ı Kerim'e göre Hazreti İsa'yı ve Hz. Meryem'i anlattığım zaman bana, "Bu Kur'an'ın hangi bölümü; uydurulmuş bölümü mü, uydurulmamış bölümü mü" diye sordular. Çünkü onlar kendi İncil'lerinin sonradan yazıldığını bildikleri için Kur'an'ın indiği anda yazıldığını idrak edemiyorlar. İşte o çok önemli. Ama zaten Kur'an'ın mânâsını Allah koruduğu için değiştirilmeye kalkılsa bile değiştirilmeyecektir.

Âyetle de teminat altına alınmış. Hemen örnek verelim; "Kur'ân'ı sana Biz indirdik, O'nun koruyucusu da Biziz."

Kesinlikle. Burada bir şey daha var. Gerçi Kur'ân'ın binlerce mucizesi her gün anlatılıyor ve ben tabii kendi küçücük aklım ve çapımla anlatıyorum ama, Kur'ân-ı Kerîm'in Arapçası da dünya yüzünde hiç değişmeyen yegâne dildir. Mesela bugün Shakespeare'in İngilizcesi anlaşılmıyor. Biz Osmanlı'nın Türkçesini çok fazla anlayamıyoruz. Ama Kur'ân'ın Arapçası hiç değişmeyen yegâne dildir. O bakımdan çok önemli.

O yüzden mi anlaşılır olması, kolay ve net olması, kimilerine karışık gelebilir ama aslında çok net bir dili var. Bir de zannediyorum bu özelliği şuna da işaret ediyor, geçmişin değil, günümüzün değil, geleceğin de kitabı.

Kesinlikle. Sonsuza kadar.

Yani, çağı önceden takip eden bir kitap. Ben de nâçizâne şunu söyleyebilirim; eğer birinin Kur'ân-ı Kerîm ile ilgili anlattığı size dokunmuyorsa, ya da inanmıyorsanız lütfen gündelik hayata ne kadar uygunluk taşıdığını kendiniz açın okuyun. Aslında burada konu konuyu açıyor. Şuradan da başlamak gerekiyor, konu çok güzel olduğu için İslâm'dan bahsetmek gerekiyor. İslâm bir yaşam biçimi. O yaşam

biçimini yönlendiren reçete de Kur'ân-ı Kerîm. Ve İslâm sadece bir inanç değil, bir kültür, bir medeniyet.

Çok doğru. Bir ahlâk anlayışı.

Kurallar silsilesi gibi, kural gibi, her şey gibi algılayabilirsiniz.

Evet. Algılayabiliriz. Kur'an tabii Arapçadır, Arapçası değişmemiştir. Arapça konuşan ülkeler Kur'ân'ı anlasalar, hepsinin evliyâ olması lâzım gelirdi. Demek ki anlaşılana o çok basit kısmın arkasında çok derin bir Kur'ân-ı Kerîm de var. Çünkü biz deriniz, Allah bizi derin yaratmış. Onun için Kur'ân'ı, her an yeni bir mânâsıyla idrakimizin artması için çok sık ve her hâlükârda okumak lâzım. Ama nasıl okuyacağız? Burası da çok önemli.

Hazreti Mevlânâ'ya soruyorlar o da şöyle cevap veriyor; "Kur'an gelin gibidir, yüz görümlüğü vermeyene yüzünü açmaz."

Aman Yarabbi! Ben bunu ilk duyduğumda çok etkilenmiştim. Sonra yüz görümlüğünü düşündüm. Biliyorsunuz bizde yüz görümlüğü takılır, yüz açılır. Yüz görümlüğü olan nefsin hırsları, nefretleri, kinleri, kibirleri verilmezse Kur'an iç mânâsını açmıyor. O, dış mânâsıyla okunduğunda senin hareket tarzını dengeleyiyor, o bile çok güzel, fakat iç mânâsını açmıyor, aşkı anlatmıyor. Öyleyse önce ben Kur'ân'a lâyık olacağım.

Kur'ân'ı elimize aldığımızda iki şeyi çok önemle bilmek lâzım. Bir; inşallah artık ben kimse aleyhinde bir düşünce

sahibi olmayayım, başkalarını küçük görmeyeyim, kul hakkına girmeyeyim ki, Kur'an bana mânâsını açsın.

İki; ben Kur'an'ı tamamen kabul edip öyle okuyayım. Önce kabul edeyim, sonra sorayım. İşte bu ilim İslâm'ın ilmidir ki tümevarım değil, tümdengelimdir. Kur'an ve İslâm analitik değildir. Analitik çalışmalarda önce teoremleri toplarız, bunların içinde en doğru olanını buluruz, uygularız, uyuyorsa bir neticeye varırız. Kur'an böyle değildir. Kur'an'ı önce kabul edeceğiz. Evet, Allah burada bana bir şey demiş, demeliyiz.

Bu, Einstein'ın ilmi kabul edişine benziyor. Einstein, "Allah zar atmaz, her şeyin bir sebebi vardır ama ben şu anda idrak edemiyorum" demiş. İşte Kur'an'da da bunu yapmak lâzım.

Kur'an, Hazreti Muhammed'in hakikati, Allah'ın zâtî ilmi demektir. Dolayısıyla önce ben o ilmi, Allah'ımı kabul edeyim, gayba îman edeyim -çünkü İslâm gayba îmanla başlıyor- sonra her şeyi anlamaya çalışayım. Önce kabul... İşte böyle bakarsak Kur'an'ı anlarız, anlamaya çalışırız, gene de kapasitemiz ölçüsünde anlarız ama olsun.

Kur'an'ın sadece dış mânâsıyla okunması dahi çok yüksek bir enerjidir. Yani şunu söylemeye çalışıyorum, beni çok etkileyen bir örnekle anlatayım:

Peygamber Efendimiz'in iki tane hırkası var. Biri Hırka-ı Şerif'teki hırkası ki çok muazzam bir hırka. Peygamber onunla mîrâca çıkmış. Diğeri da Topkapı Sarayı'ndaki

hırka. Topkapı Sarayı'ndaki hırka senede bir kere açılıyor orada bulunmayı Allah bana nasip etti, büyük lütfu uğradım. Topkapı Sarayı'ndaki hırkanın enerjisinin yüksekliğini size anlatmam mümkün değil. Haftalarca kendime geledim. Düşündüm neden diye? Çünkü o hırka İstanbul'a geldiği günden beri onun üzerine Kur'an okunuyor. Kur'an Peygamber'in hakikatidir. Şimdi o hakikat, üzerine devamlı okununca sanki hırkanın içinden Peygamber hiç gitmemiş gibi onun enerjisini taşıyor.

Öyleyse Kur'an'ın dıştan okunuşu bile evlerimizi temizler. Vücutlarımızı temizler. Evlatlarımızı temizler. Hele bir de mânâsını idrake başlarsak... Allah cümlemize nasip etsin.

İnşallah. Pekala Hocam, yine ben âyetlerden örnekler vererek konuyu detaylandırmak istiyorum.

Kur'an-ı Kerîm kendisine uyulduğu zaman uyanı hidâyete götürür deniyor. "Kendisinde hiç şüphe bulunmayan bir ilâhî kitaptır".

Konu ile ilgili Bakara Sûresi ne diyor? Sizin bu konuda çalışmanız var. "Bu kendisinde şüphe olmayan kitaptır. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için yol göstericidir."

Bize biraz Bakara'yı da anlatır mısınız?

Tabii başüstüne. Önce Yâsîn'den başlayayım. Çünkü Yâsîn Kur'an'ın kalbidir, hakikatidir, özüdür. "Yâ-sîn,

ve'l-Kur'ân'il-hakîm” diye başlar. Ey hikmet sahibi Kur'an. Önce buradan başlamak istiyorum. Niye doğru yola götürdüğünü bu âyetle anlamak mümkün: Allahu Azîmüŝŝan Kur'ân-ı Kerîm'de Kur'ân'ın hakîkatini iki şekilde anlatır. “*Sana kitabı ve hikmeti yolladım*” der. Kur'an'la sana kitabı ve hikmeti yolladım. Demek ki Kur'an'la bize iki farklı bilgi yolluyor. Birincisi kitap, yani burası “Furkan” kısmı. Yani ondaki şerîatı öğren, hareketlerini değiştir, ona uy. Allah'ın yap dediklerini yap, yapma dediklerini yapma. Bunu yaparsan ikinci bir ilim sana lütfederim, bu da hikmettir. Hikmet, akılla idrak edilen bir ilim değildir, kalple idrak edilen bir ilimdir. Bu ne demektir; her yapılan işte Allah'ı görebilme kabiliyetidir. İşte bu hikmettir. Hocam Kenan er-Rifâi'ye göre de: “Hikmet, sözde, fiilde, talepte isabet etmek demektir. Bu ne ile olur dersen, Hak'la söylemek, Hak'la görmek, her ne yaparsan Hak için yapmak ve Hak'tan başka bir isteği olmamakla olur.” Bu bizi doğru yola sevk eder. Şimdi kimisi Kur'ân'ı yalnız Kur'an olarak okur, yani kitap olarak, kimisi hem Furkan hem Kur'an olarak okur. Mevlânâ bu ikisini çok güzel ayırmıŝ: Diyor ki Allahu Azîmüŝŝan, Kur'ân-ı Kerîm'i anlatırken, Kehf Sûresi'nde buyuruyor ki: “*Denizler mürekkep, ağaçlar kalem olsa onun bir kelimesini bile anlatamaz, denizler kurur, ağaçlar tükenir, onlara bir o kadarını daha katsak yine tükenir.*” Ama biz biliyoruz ki Kur'ân'ı elli liralık mürekkeple yazabiliriz. Eğer biz sadece dış yüzünde kalırsak elli liralık mürekkeple yazılan Kur'ân'ı idrak ederiz. Hikmete girersek öyle bir

derinliğin içine giriyoruz ki, peki ne demek bu derinlik? Cennet demek. Ama bu cennet tarif edilen cennetten farklı bir cennet. Bu cennet, köşklere, nehirlere ta-kılmayıp, Allah'ın o her an yeni bir ilimle tecellisinin zevki içinde ilimden ilme geçerek, bitmeyen bir zevkin içine girmek demek. İşte Kur'an insana bunu getirir. Bitmeyen zevk, tükenmeyen hikmet... Allah mânâsından ayırmasın.

İnşallah. Yâsîn'den bahsedeceğiz dedik. Kur'ân'ın kalbi dediniz. Ama bizim sadece ölülerimizin arkasından okuduğumuz ya da Perşembe geceleri hatırlayıp Yâsîn okuyalım dediğimiz bir hâle dönüşmüş durumda. Kur'ân'a da, içindeki sûrelere de haksızlık ediyoruz.

Bir de onu anlatırken bize şunu da söyleyin; ne yapmak gerekiyor? Her gün mü okumak gerekiyor? Emir ve kurallarını doğru anlayabilmek ya da hikmet seviyesine ulaşabilmek için bunun bir sistemiği olmalı zannediyorum.

Bence her gün yaşamak gerekiyor. Belki her gün okumuyor olabilirsin ama iç mânâlarını idrak etmeye başlarsan, her bir âyetindeki hakîkatlere doğru gider ve kendini ona göre değiştirirsin. Burası çok önemli.

Kur'ân-ı Kerîm'in mânâsını düşünürsek; Ashap arasında Kur'ân'ın dörtte birini ezberlemiş olanlar, yine ashaptan "Onlar büyük ve muhterem kişilerdir." diye medhini iştirlerdi. Sahâbenin bu hâli, hafızalarının